

SPREKEN MET GOD

FRANCISCO FERNÁNDEZ CARVAJAL

SPREKEN MET GOD

Meditaties voor iedere dag van het jaar

Deel 3
PAASTIJD

 De Boog

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Fernández Carvajal, Francisco

Sprekén met God : meditaties voor iedere dag van het jaar
/ Francisco Fernández Carvajal ; [bew. en vert. uit het
Spaans door Stichting De Boog]. - Utrecht : De Boog
Dl. 3: Paastijd

Vert. van: Hablar con Dios. - Madrid : Palabra, 1986-1987.

ISBN 90-6257-103-4

NUGI 635

Trefw.: geloofsleven / meditaties (R.K.).

Tweede druk, november 1997

Met kerkelijke goedkeuring

10 delen ISBN 90-6257-100-X

© Rialp S.A., Madrid, 1992

Nederlandse uitgave

© Stichting De Boog, Utrecht, 1996

Herenstraat 41, 3512 KB Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voor-
afgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

PAASTIJD

Paaszondag	
1. Verrezen uit de doden	9
Paasoktaaf. Maandag	
2. Blijdschap en Verrijzenis	14
Paasoktaaf. Dinsdag	
3. Jezus Christus leeft voor eeuwig	20
Paasoktaaf. Woensdag	
4. Zich laten helpen	25
Paasoktaaf. Donderdag	
5. Ontmoeting met de Heer	31
Paasoktaaf. Vrijdag	
6. Standvastigheid in het apostolaat	37
Paasoktaaf. Zaterdag	
7. Gaat uit over de hele wereld	43
Tweede zondag van Pasen	
8. Het geloof van Tomas	49
Tweede week. Maandag	
9. De verbeelding	54
Tweede week. Dinsdag	
10. De eerste christenen. Eenheid	60

Tweede week. Woensdag	
11. Liefde met daden	65
Tweede week. Donderdag	
12. Het goede doen en het kwade weerstaan	71
Tweede week. Vrijdag	
13. Menselijke middelen en bovennatuurlijke middelen	76
Tweede week. Zaterdag	
14. Zij zal voortbestaan tot aan het einde der tijden	82
Derde zondag van Pasen	
15. De dag des Heren	88
Derde week. Maandag	
16. Christelijke natuurlijkheid	93
Derde week. Dinsdag	
17. Zuiverheid van bedoeling	99
Derde week. Woensdag	
18. Vruchten van tegenspoed	105
Derde week. Donderdag	
19. Het Brood des Levens	110
Derde week. Vrijdag	
20. De gemeenschap van de heiligen	116
Derde week. Zaterdag	
21. Het bijzonder gewetensonderzoek	121
Vierde zondag van Pasen	
22. De goede Herder. Liefde voor de paus	127
Vierde week. Maandag	
23. Verlangen naar heiligheid	132
Vierde week. Dinsdag	
24. De eerste christenen. Universaliteit van het geloof	138
Vierde week. Woensdag	
25. Oefeningen van dankzegging	143

Vierde week. Donderdag	
26. Leren vergeven	148
Vierde week. Vrijdag	
27. Het Evangelie lezen en overwegen	154
Vierde week. Zaterdag	
28. De deugd van de hoop	159
Vijfde zondag van Pasen	
29. Rechtvaardigheid	165
Vijfde week. Maandag	
30. Wij zijn tempels van God	170
Vijfde week. Dinsdag	
31. Mijn vrede geef Ik u	175
Vijfde week. Woensdag	
32. De wijnstok en de ranken	181
Vijfde week. Donderdag	
33. Onze dagelijkse handelingen opdragen	186
Vijfde week. Vrijdag	
34. De waarde van de vriendschap	192
Vijfde week. Zaterdag	
35. De rozenkrans	198
Zesde zondag van Pasen	
36. De hoop op de hemel	204
Zesde week. Maandag	
37. De gaven van de Heilige Geest	209
Zesde week. Dinsdag	
38. Mei, Mariamaand	215
Zesde week. Woensdag	
39. Vruchten in het apostolaat	220
Hemelvaart	
40. Jezus wacht op ons in de hemel	226
Zesde week. Vrijdag. Noveen voor Pinksteren	
41. De gave van verstand	231

Zesde week. Zaterdag. Noveen voor Pinksteren	
42. De gave van kennis	237
Zevende zondag van Pasen. Noveen voor Pinksteren	
43. De gave van wijsheid	243
Zevende week. Maandag. Noveen voor Pinksteren	
44. De gave van raad	248
Zevende week. Dinsdag. Noveen voor Pinksteren	
45. De gave van vroomheid	254
Zevende week. Woensdag. Noveen voor Pinksteren	
46. De gave van sterkte	259
Zevende week. Donderdag. Noveen voor Pinksteren	
47. De gave van ontzag voor God	265
Zevende week. Vrijdag. Noveen voor Pinksteren	
48. De vruchten van de Heilige Geest	270
Zevende week. Zaterdag. Vigilie van Pinksteren	
49. De Heilige Geest en Maria	276
Pinksteren	
50. De komst van de Heilige Geest	282
CITATENREGISTER	291
TREFWOORDENREGISTER	294

PAASZONDAG

1. VERREZEN UIT DE DODEN

–De verrijzenis van de Heer, grondslag van ons geloof. Jezus Christus leeft: dat is de grote vreugde van alle christenen. –Het licht van Christus. De verrijzenis, een krachtige oproep tot apostolaat. –Verschijningen van Jezus: de ontmoeting met zijn Moeder, aan wie Hij als eerste verschijnt. Deze tijd van het liturgisch jaar heel dicht bij Maria belevén.

1.1 *De Heer is waarlijk verrezén. Alleluja. Aan Hem zij alle macht en glorie nu en in eeuwigheid.*¹

«Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria Magdalena, Maria, de moeder van Jakobus, en Salóme welriekende kruiden om het dode lichaam van Jezus te gaan balsemen. –De volgende dag, heel vroeg, als de zon juist op is, komen ze bij het graf (Mc 16,1-2). Naar binnen gaande, raken ze hevig ontsteld, want ze vinden het lichaam van de Heer niet. –Een jongeman, in wit gewaad gekleed, zegt hun: Weest niet bevreesd. Ik weet dat gij Jezus van Nazareth zoekt: *non est hic, surrexit enim sicut dixit*, Hij is niet hier, want Hij is verrezén zoals Hij gezegd heeft (Mt 28,5). –Hij is verrezén! –Jezus is verrezén. Hij is niet in het graf. –Het Leven heeft de dood overwonnen.»²

De glorierijke verrijzenis van de Heer is de sleutel tot het begrijpen van zijn leven en de grondslag van ons geloof. Zonder deze overwinning op de dood, zegt de heilige Paulus, zou zijn gehele prediking nutteloos en ons geloof van zijn inhoud ontdaan zijn.³ Bovendien, in de verrijzenis van Christus is onze toekomstige verrijzenis besloten. *Maar God, die rijk is aan erbarming, heeft*

*wegens de grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad, ons met Christus ten leven gewekt... en Hij heeft ons samen met Hem doen opstaan.*⁴ Pasen is het feest van onze verlossing en, als zodanig, feest van dankzegging en blijdschap.

De opstanding van de Heer is een van de centrale gebeurtenissen in het katholieke geloof en is als zodanig verkondigd vanaf de vroegste christentijd. Het belang van dit wonder is zo groot, dat de apostelen, meer dan iets anders, de *getuigen van Jezus' verrijzenis*⁵ zijn. Zij verkondigen dat Christus leeft en dat is de kern van heel hun prediking. Dat is wat wij, twintig eeuwen later, de wereld verkondigen: Christus leeft! De verrijzenis is het belangrijkste argument voor de godheid van de Heer.

Nadat Jezus uit eigen kracht uit de dood was opgestaan, hebben de apostelen Hem verheerlijkt gezien: zij konden zich ervan vergewissen dat Hij het zelf was. Zij zagen Hem eten, zij konden de wonden van de spijkers en de lans verifiëren... De apostelen verklaren, dat Hij verscheen *met vele bewijzen*⁶, en velen van hen zullen sterven om hun getuigenis van deze waarheid.

Jezus Christus leeft en dat doet ons hart overstromen van blijdschap. «Dat is de grote waarheid die ons geloof inhoud geeft. Jezus, die aan het kruis stierf, is opgestaan. Hij heeft de dood overwonnen, heeft gezegevierd over de machten van de duisternis, over de pijn en de angst. [...] In Hem vinden wij alles, zònder Hem blijft ons leven leeg.»⁷

«Hij verscheen aan zijn allerheiligste Moeder. –Hij verscheen aan Maria Magdalena, die dwaas van liefde is. –En aan Petrus en de overige apostelen. –En aan jou en aan mij, die zijn leerlingen zijn en dwazer dan Magdalena: wat hebben wij Hem allemaal niet gezegd! Mogen wij nooit door de zonde sterven; moge onze geestelijke verrijzenis eeuwig duren. –En [...] jij hebt de wonden van zijn voeten gekust... en ik, die meer durf –omdat ik meer kind ben– heb mijn lippen gedrukt op zijn open zijde.»⁸

1.2 De heilige Leo de Grote⁹ zegt op aandoenlijke wijze dat Jezus zich haastte zo vroeg mogelijk te verrijzen om zijn moeder en de leerlingen te troosten: Hij verbleef precies zo lang als nodig was in het graf om de drie dagen van de profetieën te vervullen. Hij verrees op de derde dag, echter zo vroeg mogelijk, bij het begin van de dageraad, *toen het nog donker was*.¹⁰ Hij ging de dageraad vooraf met zijn eigen licht.

De wereld was donker gebleven. Alleen de maagd Maria was een licht in de duisternis. De verrijzenis is het grote licht in heel de wereld. *Ik ben het licht*¹¹, had Jezus gezegd; een licht voor de wereld, voor alle perioden in de geschiedenis, voor alle volken, voor alle mensen.

Bij de viering van de Paaswake hebben we gezien hoe de kerk in het begin volledig donker werd, het symbool voor de duisternis waarin de mensheid zonder Christus, zonder de openbaring van God, zou moeten verkeren. Op een bepaald moment kondigt de celebrant het ontroerende en gelukkige nieuws aan: *Het licht van Christus' glorievolle verrijzenis moge uit ons hart en onze geest de duisternis verdrijven*.¹² En van het licht van de paaskaars, die symbool is voor Christus, ontvangen alle gelovigen het licht. Het kerkgebouw wordt verlicht door de paaskaars en het licht van alle gelovigen. Het is het licht dat de Kerk over de hele wereld, die in duisternis gedompeld is, verspreidt.

De verrijzenis van Christus is een krachtige oproep tot apostolaat: een licht zijn en anderen het licht brengen. Zo zullen we in Christus verenigd zijn. «*Instaurare omnia in Christo –alles in Christus herstellen*, geeft de heilige Paulus als devies aan de christenen van Efeze (Ef 1,10). De hele wereld verlichten met de geest van Jezus, Christus aanwezig doen zijn in het middelpunt van alle dingen. *Si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum –wanneer Ik van de aarde zal zijn omhoog geheven, zal Ik allen tot Mij trekken*¹² (Joh. 12,32). Door zijn menswording en zijn leven van arbeid in Nazareth, door zijn prediking en wonderen in de omstreken van Judea en Galilea, door zijn dood aan het kruis en zijn opstanding is Christus

het middelpunt van de schepping, de Eerstgeborene en de Heer van alle schepselen.

»Het is onze taak als christen deze heerschappij van Christus door onze woorden en werken te verkondigen. De Heer wil de zijnen op alle kruispunten van de aarde hebben. Sommigen roept Hij naar de eenzaamheid, opdat ze verre blijven van de drukte van de wereld en zo voor de andere mensen getuigenis afleggen dat God bestaat. Anderen vertrouwt Hij het priesterambt toe. De meesten wil Hij middenin de wereld en in de aardse dingen hebben. Daarom moeten deze christenen Christus overal uitdragen waar mensen werken: in de fabrieken, het laboratorium en de werkplaats, op het veld, de drukke straten van de grote stad en de eenzame bergpaden.»¹³

1.3 De maagd Maria, die in die vreselijke uren van de kruisiging van haar Zoon gezelschap had van heilige vrouwen, ging niet met hen mee toen ze probeerden het balsemen van het dode Lichaam van Jezus te voltooien. Maria Magdalena en de andere vrouwen die Hem vanuit Galilea gevolgd zijn, zijn de woorden die de Heer over zijn verrijzenis op de derde dag gesproken heeft, vergeten. De allerheiligste Maagd weet dat Hij zal verrijzen. In een sfeer van gebed, die wij niet kunnen beschrijven, wacht zij op haar verheerlijkte Zoon.

De evangeliën zwijgen over een verschijning van de verrezen Christus aan Maria. Wat daarvan zij, Maria, die op een zo speciale manier met het kruis van haar Zoon verbonden was, moet zijn verrijzenis ook op een bijzondere en bevoorrechte wijze ervaren hebben.»¹⁴ Een traditie die teruggaat tot de christelijke oudheid, verhaalt ons dat Jezus op de eerste plaats en alleen verschenen zou zijn aan zijn moeder. Als eerste aan haar, omdat zij de eerste en voornaamste medeverlosseres van het menselijk geslacht is, in volmaakte eenheid met haar Zoon. Aan haar alleen, want deze verschijning zou heel anders zijn dan de overige verschijningen aan de vrouwen en de leerlingen. Deze laatsten moesten getroost en definitief voor het geloof gewonnen worden. De allerheiligste Maagd, die nu

moeder geworden was van het weer met God verzoende mensengeslacht, heeft geen moment gekend waarin zij niet in volmaakte eenheid met de Allerheiligste Drieëenheid verkeerde. Alle hoop op de verrijzenis die op aarde overbleef, had haar hart als verblijfplaats.

Wij weten niet hoe de verschijning van Jezus aan zijn Moeder plaatshad. Aan Maria Magdalena is Hij op dusdanige wijze verschenen dat zij Hem niet van meet af aan herkende. De leerlingen van Emmaüs sloten zich bij Hem aan als bij iemand die dezelfde weg insloeg. Aan de apostelen, die in het Cenakel bij elkaar waren, is Hij verschenen door vergrendelde deuren... Aan zijn moeder vertoonde Hij zich op een wijze, waarvan wij kunnen vermoeden, dat zij zijn verheerlijkte staat herkend zal hebben, en wetend dat zijn leven op aarde nooit meer hetzelfde zou zijn als tevoren.¹⁵ Na zoveel smart is de maagd Maria nu vervuld van een onmetelijke blijdschap. «Nooit scheen de morgenster zo lieflijk –zegt Fray Luis de Granada– als toen het gelaat van de genadevolle en onbevleete Moeder de goddelijke glorie weerkaatste, want nu ziet zij het lichaam van de Zoon, verrezen en verheerlijkt, zonder sporen van de recente schanddaden. De genade is weer terug in deze goddelijke ogen, de oorspronkelijke lieflijkheid is herrezen en toegenomen. De openingen van de wonden, die voor de Moeder als dolkstoten van smart waren, ziet zij nu veranderd in bronnen van liefde. Wie zij tussen moordenaars zag hangen, ziet zij nu vergezeld van engelen en heiligen. Wie haar vanaf het kruis aan de leerling had aanbevolen, ziet zij nu de liefderijke armen uitstrekken, met een zoete vrede op het gelaat. Wie dood in haar armen rustte, ziet zij nu met eigen ogen verrezen. Zij houdt Hem vast en laat Hem niet gaan. Toen deed de smart haar zwijgen en wist zij niet wat zij moest zeggen, nu beneemt blijdschap haar de stem en kan zij niet spreken.»¹⁶ Verenigen we ons met die geweldige blijdschap.

Gezegd wordt, dat de heilige Thomas van Aquino elk jaar bij dit feest aan zijn gehoor de raad gaf niet te vergeten de heilige Maagd Maria geluk te wensen met de

verrijzenis van haar Zoon.¹⁷ Waarom zouden wij dat niet doen! Laten we nu beginnen te bidden: *Regina coeli...* –dit gebed zal in de paastijd het *angelus* vervangen– *Koningin des hemels, verheug u, alleluja! Omdat Hij, die gij waardig geweest zijt te dragen, alleluja! verrezen is, zoals Hij gezegd heeft...*

Laten we haar dan ook vragen, dat wij voor altijd mogen verrijzen uit alle zonde, om in intieme vereniging met Jezus Christus te kunnen blijven. Kom, maak met mij het voornemen deze paastijd meer in aanwezigheid van de heilige Maria door te brengen.

–1. *Introïtus* van de Mis; vgl. *Lc* 24,34; *Apok* 1,6. –2. H. JOZEFMARIA ESCRIVÁ, *De heilige Rozenkrans*, eerste glorievolle geheim. –3. Vgl. *1 Kor* 15,14-17. –4. *Ef* 2,4-6. –5. Vgl. *Hnd* 1,22; 2,32; 3,15. –6. *Hnd* 1,3. –7. H. JOZEFMARIA ESCRIVÁ, *Als Christus nu langs komt*, 102. –8. IDEM, *De Heilige Rozenkrans*, eerste glorievolle geheim. –9. H. LEO DE GROTE, *Sermo 71*, 2. –10. Vgl. *Joh* 20,1. –11. *Joh* 8,12. –12. *Liturgie van de Paaswake*, voorbereiding van de paaskaars. –13. H. JOZEFMARIA ESCRIVÁ, *Als Christus nu langs komt*, 105. –14. JOHANNES PAULUS II, *Toespraak*, 31 januari 1985. –15. F.M. WILLAM, *Het leven van Maria*, (Voorhout 1948), bl. 443. –16. FRAY LUIS DE GRANADA, *Libro de la oración y meditación* (Madrid 1979), 26,4,16. –17. FRAY J.F.P., *Vida y misericordia de la Santísima Virgen, según los textos de Santo Tomás de Aquino* (Segovia 1935), bl. 181-182.

PAASOKTAAF. MAANDAG

2. BLIJDSCHAP EN VERRIJZENIS

–De bron van werkelijke blijdschap is Christus. –Droefenis vindt haar oorsprong in verdwalen en zich verwijderen van God. Wees optimist, tevreden, blij, ook als het tegenzit. –Brenge de naasten vrede en blijdschap.

2.1 *De Heer is verrezen zoals Hij gezegd heeft; laten wij dit vieren in blijdschap, want Hij heerst als Koning in eeuwigheid, alleluia.*¹

In de loop van het kerkelijk jaar ontbreekt de blijdschap nooit, omdat dit hele jaar op de een of andere manier samenhangt met de feestelijkheden van Pasen. In deze dagen echter is de vreugde op nog opvallender wijze in de liturgie aanwezig. Door dood en verrijzenis van Christus zijn we vrijgekocht van de zonde, uit de macht van de duivel en van de eeuwige dood. Pasen doet ons terugdenken aan onze bovennatuurlijke geboorte in het doopsel, waardoor we kinderen van God werden. Pasen is een voorafbeelding en onderpand van onze eigen opstanding. *God* –zegt de heilige Paulus ons– *heeft ons met Christus ten leven gewekt [...] en heeft ons met Hem doen opstaan.*² Christus, die de eerstgeborene der mensen is, heeft zich gemaakt tot voorbeeld en oorsprong van onze toekomstige verheerlijking.

Onze Moeder de heilige Kerk voert ons in deze dagen met behulp van de woorden van de liturgie, lezingen, psalmen, antifonen..., binnen in de blijdschap van Pasen. Het voornaamste wat zij vraagt, is dat deze blijdschap een voorproef en onderpand mag zijn van ons eeuwig geluk in de hemel. Al sinds oude tijden zijn vasten en lichamelijke versterving in deze tijd weggelaten, als uitwendig teken van deze blijdschap naar ziel en lichaam. «De vijftig dagen van de paastijd –zegt de heilige Augustinus– sluiten het vasten uit, want het is een voorproef van het feestmaal dat ons daar boven wacht.»³ Deze uitnodiging van de liturgie zou echter nergens toe dienen, als er in ons leven zich geen echte ontmoeting met de Heer voordoet; als we niet meer in volle omvang het kindschap van God beleven.

De evangelisten hebben ons, bij elke verschijning opnieuw, ononderbroken overgeleverd hoe de apostelen zich *verblijdden bij het zien van de Heer*. Hun blijdschap komt voort uit het gezien hebben van Christus, uit het weten dat Hij leeft, uit het samen geweest zijn met Hem.

Echte blijdschap is niet afhankelijk van stoffelijk welzijn, van het geen-gebrek-lijden, van de afwezigheid van moeilijkheden, van de gezondheid... Diep doorleefde blijdschap heeft haar oorsprong in Christus, in de liefde

die God voor ons heeft en in ons beantwoorden van die liefde. Vervuld wordt –nu al– de belofte van de Heer: *Ik zal u een vreugde geven die niemand u zal kunnen ontnemen.*⁴ Niemand, niets: pijn niet, lasterpraat niet, verlatenheid niet..., noch eigen zwakte, mits we onmiddellijk terugkeren naar de Heer. Dat is de enige voorwaarde: je niet van God verwijderen, niet toelaten dat de dingen ons van Hem scheiden, ons elk moment zijn kinderen weten.

2.2 Het evangelie van de Mis zegt ons: *In die tijd gingen de vrouwen terstond weg van het graf met vrees en grote vreugde, en zij haastten zich het nieuws aan zijn leerlingen over te brengen. En zie, Jezus kwam hen tegemoet en zeide: Verblijdt u. Zij kwamen naar Hem toe, omklemden zijn voeten en aanbaden Hem.*⁵

De liturgie van de paastijd herhaalt met duizend verschillende teksten deze zelfde woorden: *verblijdt u... dient met blijdschap de Heer*⁶, want er bestaat geen andere manier om Hem te dienen. «Je beleeft enkele dagen van grote vreugde, je ziel is vol licht en kleur. En wat eigenaardig is, de redenen van je blijdschap zijn dezelfde als die je anders moedeloos maakten! Het is altijd hetzelfde: alles hangt af van het punt van waaruit je het bekijkt. *Laetetur cor quaerentium Dominum!* – als je God zoekt, stroomt je hart altijd over van vreugde.»⁷

Bij het laatste avondmaal heeft de Heer voor de apostelen geen geheim gemaakt van de tegenspraak die hun te wachten zou staan. Hij beloofde echter dat hun droefheid weer in vreugde zou verkeren: *Zo zijt ook gij nu wel bedroefd, maar wanneer Ik u zal weerzien, zal uw hart zich verheugen en uw vreugde zal niemand u kunnen ontnemen.*⁸ Wat moeten die woorden toen onbegrijpelijk geklonken hebben en nu gaan ze volledig in vervulling. Een korte tijd later zullen de mannen, die tot nu toe afgeschrikt zijn, uit het Sanhedrin te voorschijn komen met een gevoel van geluk, omdat zij iets voor hun Heer hadden mogen lijden.⁹ In de liefde tot God, die onze Vader is, en tot onze naasten en in de zelfverloochening, die daar het gevolg van is, ligt de oorsprong van die

diepe blijdschap van de gelovige.¹⁰ Pessimisme en droefheid zouden voor de gelovige altijd iets vreemds moeten zijn. Iets dat, mocht het ooit voorkomen, onmiddellijk verholpen moet worden.

Zich van God verwijderen, afdwalen van de weg, dat alleen kan verwarring brengen en deze zo kostbare blijdschap van ons afnemen. Daarom zullen we vechten om de Heer te zoeken te midden van ons dagelijks werk, zullen we onze grillen en momenten van egoïsme, waar we elke dag mee geconfronteerd worden, beteugelen. Die inspanning zal onze aandacht gericht houden op de zaken van God en op alles wat het leven van anderen aangenamer maakt. Deze innerlijke strijd geeft de ziel een opvallend jeugdig élan. Niemand is jonger dan hij die zich kind van God weet en zorgt dienovereenkomstig te handelen.

Als we eens het ongeluk zouden hebben ons van God te verwijderen, zouden we moeten denken aan de verloren zoon en met hulp van de Heer met een rouwmoedig hart weer naar God onze Vader teruggaan. Die dag zal er in de hemel een groot feest zijn, en ook in onze ziel. En als we onze dagelijkse zwakheden betreuren, zal er in onze ziel een serene vreugde groeien.

Laten we nooit vergeten blijdschap en optimisme te koesteren en ons te ontdoen van droefheid die onvruchtbaar is en de ziel overlevert aan onnodige bekoringen. Wie blij is, is een stimulans voor anderen; droefheid daarentegen belast de omgeving en berokkent schade.

2.3 Blijmoedig zijn is een manier om God te bedanken voor de ontelbare gaven die Hij ons schenkt. Blijdschap is «het eerste dat wij Hem verschuldigd zijn, de eenvoudigste en meest oprechte manier om te tonen dat we ons bewust zijn van de gaven van de natuur en van de genade, en dat we daarvoor dankbaar zijn».¹¹ God, onze Vader, is tevreden over ons, wanneer Hij ons gelukkig en blijmoedig ziet, verheugd als alles goed gaat.

Met onze vreugde doen we veel goed aan onze omgeving, want deze blijdschap voert anderen naar God. Het verspreiden van vreugde zal heel vaak de beste uiting

van naastenliefde zijn voor de mensen met wie wij samen zijn. Houden we de blik gericht op de eerste christenen. Hun levensstijl was aantrekkelijk door de vrede en de blijdschap waarmee ze de gewone werkzaamheden van alledag verrichtten. «Het waren allemaal gezinnen die uit de kracht van Christus leefden en Hem aan anderen bekendmaakten: kleine christelijke gemeenschappen die de boodschap van het evangelie verspreidden. Het waren gezinnen zoals zoveel andere in die tijd, maar bezielde door een nieuwe geest die allen die met hen in contact kwamen, inspireerde. Zó waren de eerste christenen en zó zouden ook de christenen van vandaag moeten zijn: zaaiers van vrede en blijdschap, van de vrede en vreugde die Jezus ons gebracht heeft.»¹²

Heel veel mensen kunnen God weer opnieuw ontdekken in ons optimisme, in een glimlach uit gewoonte, in onze hartelijke houding. Dit blijkt van naastenliefde –het ons ertoe zetten op elk moment een boze bui of droefheid samen met de oorzaak ervan uit te bannen– moet vooral aan de dag gelegd worden bij de mensen met wie wij ten nauwste verbonden zijn. God wil, dat het huis waar wij in wonen, een bron van vreugde is. Geen donkere, trieste plek, vol spanningen door misverstanden en egoïsme.

Een woning van gelovigen kan alleen maar een blij huis zijn, omdat het bovennatuurlijk leven ons brengt tot het beoefenen van die deugden –edelhoedigheid, hartelijkheid, dienstbaarheid...– waar blijdschap zo nauw mee samengaat. Zo'n huis bewerkt Christus onder gezinnen, families en maatschappij op een aanstekelijke manier.

Die serene en liefderijke vreugde moeten we ook een plaats geven in onze werksituatie, op straat, in onze sociale contacten. De wereld is triest en onrustig. Zij heeft vooral *gaudium cum pace*¹³, vreugde gepaard aan vrede, nodig. De vrede en de blijdschap die de Heer ons gebracht heeft. Hoeveel mensen hebben niet de weg, die naar God voert, gevonden in het vriendelijke gedrag, in de glimlach van een katholiek. Blijdschap is een enorme hulp in het apostolaat, omdat zij ons ertoe brengt de boodschap op een aantrekkelijke en positieve manier uit te dragen, zoals

de apostelen na de verrijzenis gedaan hebben. Wij hebben dat zelf ook nodig voor ons eigen innerlijk leven. De heilige Thomas zegt: «Alles wat vooruitgang moet boeken in het geestelijk leven, vergt het bezit van blijdschap».¹⁴ Droefheid doet onze krachten wegvloeien. Het is als klei die aan laarzen kleeft van iemand die loopt, niet alleen wordt alles vuil, maar het belemmert het lopen.

Die innerlijke vreugde is ook de geestestoestand die nodig is voor het op volmaakte wijze vervullen van onze plichten. En «naarmate ze groter zijn, zal ook onze vreugde groter moeten zijn».¹⁵ Wanneer onze verantwoordelijkheid groter is – priesters, ouders, chefs, docenten... – moeten we ook over meer vrede en blijdschap beschikken om die aan anderen te geven. Dan is het ook dringender de blijdschap te herstellen als die verstoord zou zijn.

Denken we aan de blijdschap van de heilige Maria. Zij staat «zonder enig voorbehoud open voor de vreugde van de verrijzenis [...]. Zij vat in zich alle vreugden samen, zij beleeft de volmaakte blijdschap die aan de Kerk beloofd is: *Mater plena sanctae laetitiae*, Moeder vol van heilige blijdschap. Haar kinderen op aarde hebben er alle reden toe hun ogen te richten op de moeder van de hoop en moeder van de genade, en haar aan te roepen als de oorzaak van hun blijdschap: *Causa nostrae laetitiae*»¹⁶

–1. *Introïtus* van de Mis van vandaag. –2. *Ef* 2,5 en 6. –3. H. AUGUSTINUS, *Sermo 252*. –4. Vgl. *Joh* 16,22. –5. *Mt* 28,8-9. –6. *Ps* 100(99),2. –7. H. JOZEFMARIA ESCRIVÁ, *De Voor*, 72. –8. *Joh* 16,22. –9. Vgl. *Hnd* 5,41. –10. Vgl. *Santos Evangelios* (Pamplona 1983), Inleiding op het evangelie van Johannes, bl. 1125-1126. –11. P.A. REGGIO, *Vergeet de vreugde niet*. –12. H. JOZEFMARIA ESCRIVÁ, *Als Christus nu langs komt*, 30. –13. *Katholiek gebedenboek*, Verwoording van de intentie, bl. 743. –14. H. THOMAS VAN AQUINO, *Commentaar over de brief aan de Filippenzen*, 4,1. –15. P.A. REGGIO, *o.c.* –16. PAULUS VI, Apost. exhort. *Gaudete in Domino*, 9 mei 1975, 4.